

6.8.48
7/10691, 10692
10693, 10694
10695, 10696

T.C.
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

SAYI : B.12.0.A.SGB.0.03.610/93
KONU : Yazılı Soru Önergeleri

06.01.2010

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi:17.11.2009 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02- 17182 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde alınan, Ardahan Milletvekili Ensar ÖĞÜT' e ait 7/10691 ve 7/10692, Mersin Milletvekili Vahap SEÇER'e ait 7/10693, Adana Milletvekili Yılmaz TANKUT' a ait 7/10694, Manisa Milletvekili Ahmet ORHAN' a ait 7/10695 ve Ankara Milletvekili Nesrin BAYTOK' a ait 7/10696 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşleri ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

- 1- Görüş 7/10691 (2 sayfa)
- 2- Görüş 7/10692 (3 sayfa)
- 3- Görüş 7/10693 (2 sayfa)
- 4- Görüş 7/10694 (2 sayfa)
- 5- Görüş 7/10695 (3 sayfa)
- 6- Görüş 7/10696 (2 sayfa)

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi : Ensar ÖĞÜT
Ardahan Milletvekili

Esas no : 7/10692

Tarımda girdi fiyatlarının ürün fiyatlarının üzerinde artması uzun yıllardır devam etmektedir. Çiftçimiz daha az girdi kullanarak kendisini korumaya çalışmaktadır. 1999-2008 döneminde tarımsal üretim ancak binde 8 oranında artabilmiştir. Oysa aynı dönemde nüfus artışının %1.5 düzeyinde olması ise kaçınılmaz olarak tarım ürünleri ithalatını artmıştır. 1999 yılında 1.6 milyar olan tarım ürünleri ithalatı 2008 yılında 6.4 milyara ulaşmıştır.

SORU 1) Tarım ürünleri ithalatı çiftçimizi olumsuz yönde etkilemektedir. Bu ithalatın 1999 lı yılların seviyesinde olabilmesi için bir çalışmanız var mıdır, 2009 yılında tarım ürünleri ithalatı ne kadar olacak?

CEVAP 1) Ülkemiz buğday üretiminde kendi kendine yeter konumundadır. 2007 ve 2008 yıllarında yaşanan kuraklıktan kaynaklanan talebin ithalat yoluyla karşılanması dışında, son dönemlerde yapılan ithalatın tamamına yakını, mamul madde (un, makarna, bisküvi, irmik, yem...) ihracatı için hammadde temini amacıyla yapılmıştır. İthal edilen ürünler, işlenerek ihraç edilmekte ve katma değeri Ülkemize kalmaktadır. Türkiye, 2005 yılında un ihracatında dünyada ilk sırada yer alırken, sonraki yıllarda ise ilk üç ülke arasında yer almıştır.

Yıllık buğday tüketimimiz ortalama 18 milyon ton civarında olup ülkemiz önemli bir mamul madde ihracatçısıdır. 2005 yılına kadar ülkemizdeki buğday ithalat ve ihracatlarına bakıldığında; özel sektör tarafından unlu mamuller ihracatı için Dahilde İşleme Rejimi (DİR) kapsamında buğday ithal edilmekte, aynı dönemlerde de TMO'ca satın alınan arz fazlası ürünler ihraç edilmektedir.

Sanayicimizin hammadde ihtiyacının iç piyasadan temini amacıyla TMO, 2005 yılından itibaren DİR kapsamında sanayicilere buğday satmaya başlamıştır. Bu yöntemle ilk defa un ihracatında 2005 yılında Ülkemiz dünya lideri olmuş, 2006 yılında ise AB ülkelerinin toplam ihracat miktarından sonra ikinciliği almıştır.

1999'lu yıllarda, DİR kapsamındaki mamul madde ihracatının düşük seviyelerde gerçekleşmesi, ülkemizin hububat üretim ortalamasının yüksekliği, kuraklığın yaşanmadığı gibi sebepler ithalat ihtiyacını azaltmıştır.

2007 ve 2008 yıllarında Dünya genelinde yaşanan kuraklık dolayısıyla üretimde meydana gelen azalışın özellikle tüketiciye olumsuz yansımaları önlemek ve piyasalarda istikrarı sağlamak amacıyla ithalat yapılmıştır.

Aşağıdaki tablolarda 1999-2002 ve 2003-2009 dönemlerine ait toplam mamul madde ihracatları ve buğday karşılıkları yer almaktadır.

**1999-2002 TÜRKİYE MAMUL MADDE
İHRACAT RAKAMLARI**

YILLAR	MİKTAR (TON)	BUĞDAY KARŞILIĞI
1999	326.781	412.393
2000	457.666	587.716
2001	478.376	608.186
2002	498.088	628.554

**2003-2007 TÜRKİYE MAMUL
MADDE İHRACAT RAKAMLARI**

YILLAR	MİKTAR (TON)	BUĞDAY KARŞILIĞI
2003	912.102	1.163.488
2004	1.260.174	1.656.835
2005	2.462.240	3.277.572
2006	1.682.051	2.232.983
2007	1.662.244	2.182.839
2008	1.652.947	2.174.202
2009	1.929.300	2.564.273

Diğer yandan, Son 6 yılda tarım ürünleri ihracatımız ve toplam tarımsal dış ticaretimiz 3 kat artmıştır.

Tarım ürünleri ihracatımızın önemli bir kısmını oluşturan gıda maddeleri ihracatımız, 2008 yılında bir önceki yıla göre 1 Milyar 698 milyon dolar artmıştır. Gıda ürünleri ihracatında ülkemiz 2003-2008 döneminde ortalama yıllık 3 milyar 277 Milyon Dolar fazla vermiştir.

Tarım ürünleri ihracatımızın % 93'ünden fazlasını, ithalatımızın da % 65'ini oluşturan gıda maddelerinde, 2009 yılı Ocak-Ekim dönemi ihracatımız 8 Milyar 371 Milyon Dolar olarak gerçekleşmiştir.

Tarımsal ihracatın ithalatı Karşılama oranı % 110,2 olarak gerçekleşmiş ve tarım ürünleri dış ticaretimiz 708 Milyon dolar fazla vermiştir

Tarım ürünleri ithalatımız ise bir önceki yılın aynı dönemine göre % 32 azalmıştır.

2002 yılında 4 milyar ABD Doları olan tarımsal ürün ihracatı % 185'lik bir artışla 11.4 Milyar ABD Dolarına yükselmiştir. Tahıl ihtiyacımızı üretimimizle karşılayabilmekteyiz. Yağlı tohumlarda ithalat yaparken, meyve ve sebzede ise net ihracatçı durumunda bulunmaktayız.

SORU 2) İthalatın önlemi alınmasa ülkemizde üretilen arpa, mısır ve yağlı tohumlar fiyat bakımından bu ürünlerle rekabet edemeyecektir, çiftçimizin bu ithalata dayanabilmeleri için bir çalışmanız varmıdır?

CEVAP 2) 2009 yılında TMO tarafından arpa ve mısır ithalatı yapılmamış olup, yeterli miktarda arpa ve mısır stokumuz bulunmaktadır.

Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO) Genel Müdürlüğümüzün, öncelikli görevi olan piyasa düzenleme işlevini yerine getirebilmesi için, iç ve dış piyasalar yakından izlenmekte ve vergi düzenlemeleri, ithalat dahil her türlü tedbir alınmaktadır.

Bu kapsamda hububat piyasalarında dengenin sağlanması bağlamında, arpa ve mısırdaki % 130 gümrük vergisi uygulanmakta olup ithalat sadece DİR (Dahilde İşleme Rejimi) kapsamında özel sektör tarafından yapılmaktadır

SORU 3) Fındıkta çözüm, üretimi azaltmakta değil, ihracatı artırmakta aranmalıdır. Fındıkta ihracatın artırılması için bir çabanız var mıdır?

CEVAP 3) Ülkemiz, dünya fındık ihracatının % 80'ini tek başına gerçekleştirmekte olup, "Yeni Fındık Stratejisi" ile ülkemiz, dünya fındık arzında daha fazla belirleyici olacaktır. Fındıkta fiyat oluşumunun serbest piyasa koşullarında gerçekleşmesiyle; arz fazlası sorunu çözülerek düşük fiyatla daha çok ürün ihracatı yerine yüksek fiyatla nispeten daha az ürünün ihraç edilmesi ve ülkemiz fındık ihraç gelirinin yükselmesi öngörülmektedir. Fındıkta ihracatın artırılmasına yönelik olarak Fındık Tanıtım Grubu, çalışmalar yürütmektedir

SORU 4) 176 bini hektar altındaki fındığın sökülmesi öngörülmüyor. Bunu yapmak Türkiye'de her yıl ortalama 650 bin ton fındık üretebilmesi gerekir. Aksi halde dış pazarlardaki kontrol gücümüzü kaybedeceğimiz demektir. Kontrol gücümüzü kaybetmemek için bir çalışmanız var mıdır?

CEVAP 4) 2009/15531 sayılı BKK ile 750 metre rakım üzerindeki 43 bin hektar fındık alanı izin verilen alan kapsamına alınmıştır. Sebebi ise fındığın bölgenin doğal bitki örtüsü olması ve erozyon kontrolü açısından sökülmesinin sakıncalar doğurmasıdır. BKK değişikliği ile 5 ilçe daha yasal alan kapsamına alınmıştır. (Düzce İli Merkez ve Kaynaşlı ilçeleri, Sakarya İli Ferizli ve Karapürçek ilçeleri ile Gümüşhane İli Kürtün İlçesi). Bu ilçelerde toplam fındık üretim alanı 21 bin hektardır. BKK değişikliği ile toplam 64 bin hektar alana izin verilmiş olup, yasal fındık alanları 406 bin hektardan 470 bin hektara yükselmiştir. Buna mukabil sökülmesi öngörülen alan ise 176 bin hektardan 112 bin hektara gerilemiştir.

Ülkemizin ortalama yıllık 600-650 bin ton üretimi mevcut pazarlar ve dünya tüketimi dikkate alındığında yeterli görülmekte, bu üretimin üzerinde kalan miktar arz fazlası olarak kabul edilmektedir. Arz fazlası fındık ise fiyatların düşük seyretmesine neden olmaktadır. Yeni fındık stratejisi ile sökülmesi öngörülen alandan elde edilecek ürün yaklaşık olarak 135 bin tondur. Bu da arz fazlası fındık üretim miktarına karşılık gelmektedir.

SORU 5) Sökülen her fındık kökü sel afetine ve toprak kaybına davetiye çıkarmak anlamına gelmemesi için bir program dahilinde çalışmanız var mıdır?

CEVAP 5) Fındığa alternatif ürün telafi edici ödemelerinden yararlanabilmek için fındık yerine yeni ürünün ikame edilmesi şarttır. Aksi takdirde söküm yapılsa bile destekten yararlanılması mümkün değildir.

750 metre rakım üzerindeki fındık alanları; erozyonun önlenmesi, bu rakımdan sonra fındık yerine yeni ürünlerin yetiştirilmesinin topoğrafik, ekolojik ve ekonomik yönden uygun olmaması nedeniyle yasal alan kapsamına alınmıştır.